

## TOIMINTASUUNNITELMA

### TOIMINTAKAUSI 2026-2027

|                                                                                                         |                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>TOIMINTAYKSIKKÖ</b><br><br>Ryhmis Kalkkinen<br>Siltatie 20<br>17240 Kalkkinen<br><br>p. 044 778 0386 | <b>HENKILÖSTÖ</b><br><br>Lastenhoitajat<br>Heidi Sainio<br>Mimmi Salo                                                                                                  |
| <b>ESIHENKILÖ</b><br>Jaana Ritvanen p. 044 778 0323                                                     | <b>VARHAISKASVATUKSEN ERITYISOPETTAJA</b><br>Leena Mokka p. 044 778 0059<br><br><b>VARHAISKASVATUKSEN<br/>LIIKUNTAKOORDINAATTORI</b><br>Maija Salminen p. 044 778 0031 |

### TOIMINTA-AJATUS

Asikkalan varhaiskasvatuksen kivijalka on lapsen oikeus hyvään lapsuuteen. Turvallisessa ja kannustavassa ilmapiirissä tuemme lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä ammattitaitoisen henkilöstön ohjauksessa.

Toiminnassa painottuvat pienryhmäpedagogiikka ja lasten osallisuus sekä kestävä kehitys ja kasvatuskumppanuus.

Toimintaamme ohjaavat Varhaiskasvatuslaki, Vasu (valtakunnallinen ja paikallinen), opetussuunnitelmat sekä Asikkalan kunnan strategia, hyvinvointisuunnitelma, kulttuurikasvatussuunnitelma, ympäristökasvatussuunnitelma, ilmastosuunnitelma 2025–2029, poikkihallinnollinen liikkumisohjelma, liikennekasvatussuunnitelma ja Digitaitostrategia 2026

#### **Ryhmiksen toiminta-ajatus:**

Lämminhenkistä, yksilöllistä hoitoa ja kasvatusta pienryhmässä kodinomaisessa ympäristössä.

### Toimintakauden teema ja painotukset

Toimintakauden 2026–2027 teemat:

- lasten osallisuuden vahvistaminen
- liikunnan roolin vahvistaminen
- kielen kehityksen tukeminen
- leikki rikastuttamassa arkea
- oppimisympäristöjen muokkaaminen ja kehittäminen
- sensitiivinen vuorovaikutus ja hyvinvoinnin pedagogiikka
- lasten luontosuhteen vahvistaminen
- yhteistä lukuvoimaa - hanke

**Lasten osallisuuden vahvistaminen**

- inklusiivisen toimintakulttuurin edistäminen
- pienryhmäpedagogiikka
- lapsia rohkaistaan osallistumaan leikin, liikkumisen ja yhteisen toiminnan suunnitteluun sekä toteutukseen
- aktiivinen ja läsnä oleva henkilöstö tarttuu lasten aloitteisiin ja kiinnostuksen kohteisiin
- aikuiset sitoutuvat sensitiivisyyteen

**Liikunnan roolin vahvistaminen**

- lapsia innostetaan ja rohkaistaan liikkumaan monipuolisesti
- säännölliset liikuntatellit toimintakauden alussa (Inno-Norsu alle 3 v ja Skidireili 3-5 v)
- liikuntavälineet lasten saatavilla ja käytettävissä
- viikoittaiset liikuntaretket sekä vuosittaiset liikunnalliset teemapäivät
- liikkuvan varhaiskasvatuksen nykytilan arviointi
- varhaiskasvatuksen liikuntakoordinaattori varmistaa liikunnan laadun ja monipuolisuuden

**Kielen kehityksen tukeminen**

- henkilöstö ymmärtää kielen keskeisen merkityksen lasten kehityksessä ja oppimisessa sekä vuorovaikutuksessa ja identiteetin muodostumisessa
- henkilöstö kiinnittää huomiota omaan kielenkäyttöön
- lapsia rohkaistaan käyttämään kieltä monipuolisesti
- tuetaan kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta
- lapsille luetaan ääneen päivittäin sekä lorutellaan yhdessä
- tuetaan lasten vuorovaikutustaitoja
- monilukutaito
- Yhteistä lukuvoimaa - hanke

**Leikki rikastuttamassa arkea**

- leikki on keskeinen toimintatapa ja sille annetaan kiireetöntä aikaa
- leikki on suunnitelmallista ja tavoitteellista sekä monipuolista kaikille lapsille
- aikuisen aktiivinen työote leikkitilanteissa
- panostetaan leikkiympäristöjen rakentamiseen ja muokkaamiseen yhdessä lasten kanssa
- tarinallinen leikki; tarinallisuus lisää lasten kuvitteellisia leikkitaitoja
- tuettu leikki ja leikin rikastuttaminen

**Oppimisympäristöjen muokkaaminen ja kehittäminen**

- oppimisympäristö on siellä missä lapsi kulkee
- lasten mielipiteet otetaan huomioon oppimisympäristön suunnitteluun, rakentamiseen ja arviointiin
- oppimisympäristössä on lupa kokeilla, tutkia, leikkiä ja luoda
- työskentelyvälineet ovat lasten ulottuvilla
- lähiympäristön hyödyntäminen

**Sensitiivinen vuorovaikutus ja hyvinvoinnin pedagogiikka**

- lapsen itsetunnon vahvistaminen
- toisten kunnioittaminen ja vastuullinen huomioiminen
- kannustus ja positiivinen palaute
- lapsen vahvuuksien huomioiminen
- empaattisuus
- kiireetön ja turvallinen ilmapiiri
- aikuisen sensitiivinen työote ja aito läsnäolo

**Lasten luontosuhteen vahvistaminen**

- hyödynnetään lähiluontoa retkeilyyn – metsät, järvet
- tutkitaan yhdessä luontoa ja ympäristöä
- mahdollistetaan lapsille myönteinen luontokokemus

- luonnon ja ympäristön kunnioittaminen - asennekasvatus
- Metsämörri-toiminta
- kasvien kasvattaminen, koetaan kasvun ihme siemenistä kukintoon
- vuodenaikojen vaihtelu, luonto muuttaa muotoaan
- lintubongaus – opitaan tunnistamaan yleisiä lintulajeja
- kestävä kehitys – kierrätys ja lajittelu
- ruokakasvatus – mistä ruoka tulee

**Yhteistä lukuvoimaa-hanke**

- hankkeen kautta laadittu Lukutaito-ohjelma, jossa varhaiskasvatus yhtenä osiona
- kehitetään lasten lukivalmiuksia
- tutustutaan kirjoihin yhdessä lasten kanssa
- monipuolista lukemista on helposti lasten saatavilla
- oppimisympäristön muokkaaminen – lasten lukunurkkaus
- monilukutaidon huomioiminen ja vahvistaminen
- yhteistyö kirjaston kanssa – kirjalaatikat päiväkodeille. Perhekeskuksella on kirjaston siirtokokoelma, joka sisältää erityisesti alle 3-vuotiaille sopivia kirjoja.
- kannustetaan huoltajia lukemaan lapsilleen kirjoja

**Lasten osallistaminen (talokohtaiset toimintatavat)**

Lapsen yksilöllinen kuuleminen: jokaista lasta kuullaan yksilöllisesti päivittäisissä arjentoiminnoissa.

Lapsen osuus vasu-keskustelun yhteydessä

Jatkuva toimintaympäristöjen muokkaus: toimintaympäristöjä muokataan lasten kanssa, silloin kun se tässä ryhmässä on mahdollista (ryhmän ikäjakauma 0–5-vuotiaat).

Mielenkiinnon kohteet huomioidaan toiminnassa: lasten mielenkiinnon kohteita on kyselty ennen toiminnan suunnittelua ja niitä otetaan huomioon mahdollisimman paljon.

**Vanhempien osallistaminen**

Palautekyselyt: maakunnallinen kysely

Aloituskeskustelu: käydään tutustumiskäynnin yhteydessä.

Tärkeitä tietoja lapsesta: huoltajat täyttävät lomakkeen ennen hoidon alkua.

Vasukeskustelut: käydään vähintään kerran vuodessa

Päikky: hoitoaikojen ilmoittaminen ja tiedottaminen

**Yhteistyötahot**

- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja
- Varhaiskasvatuksen liikuntakoordinaattori
- Muu varhaiskasvatus
- Kunnan muut toimijat

- Seurakunta
- Sosiaali- ja terveystoimi

## PEDAGOGISEN TOIMINNAN RAKENTEET

Koko varhaiskasvatuksen yhteinen suunnittelu/kehittämispäivä 1–2 kertaa toimintakauden aikana  
 Yksikön suunnittelupäivä kerran vuodessa  
 Esihenkilö käy säännöllisesti ryhmiksessä  
 Tarvittaessa päiväkotia Huvilän varhaiskasvatuksen opettaja käy ryhmiksessä havainnoimassa lapsia ja antamassa vinkkejä tuen tarpeisiin  
 Oppiva yhteisö: henkilökunta osallistuu vuosittain tarjolla oleviin koulutuksiin vähintään kaksi kertaa toimintakauden aikana.

## VARHAISERITYISKASVATUS

Asikkalassa on kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Veo tekee yhteistyötä kaikkien tiimien ja perheiden kanssa etenkin tukea tarvitsevien lasten asioissa. Veon antama tuki on aina lapsikohtaista tai ryhmäkohtaista. Perheet saavat esitteen aloituskeskustelun yhteydessä.

Varhaiskasvatuksen käytettävissä on neuvolapsykologi ostopalveluna.

Ulkopuolinen toimija tuottaa muut mahdolliset tukimuodot.

Varhaiskasvatuksessa on käytössä kolmiportainen tuen asteikko (varhaiskasvatuslaki 1183/2021):  
 Yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki  
 Tehostetun ja erityisen tuen päätöksistä tehdään hallintopäätös.

## TOIMINNAN KEHITTÄMINEN (ARVIOINTI JA DOKUMENTOINTI)

### Lautakunnan asettamat toiminnalliset tavoitteet varhaiskasvatukselle kaudelle 2026–2027

- **Sensitiivisen vuorovaikutuksen kehittäminen varhaiskasvatuksessa sekä esiopetuksessa**
  - Liisa Ahosen koulutusmateriaali
  - kiireetön arki, joka mahdollistaa sitoutumisen lämpimään vuorovaikutukseen
  - vähemmän on enemmän – suunnitteluun joustoa varaa
  - lasten toiveiden ja tarpeiden aito huomioiminen
- **Varhaiskasvatuksen dokumentoinnin lisääminen arjessa sekä lapsille että myös huoltajille**
  - dokumentoidaan lasten tuotoksia ja toimintaa systemaattisemmin
  - toiminnan näkyväksi tekeminen huoltajille

- **Varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin kehittäminen niin, että kiireetön arki sekä kasvattajien läsnäolo arjessa mahdollistuvat mahdollisimman hyvin**
  - lapsilla ei ole kiire, kiire on aikuisten luomaa
  - joustava suunnittelu: Suunnan muuttaminen tai suunnitelmasta poikkeaminen on mahdollisuus, ei epäonnistuminen
  - pienryhmätoiminta ja toimiva struktuuri

Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman päivitys syksyn 2026 aikana.

Vasun toteutumista seurataan ja arvioidaan henkilökunnan toimesta sekä esihenkilön käyntien yhteydessä. Suunnittelupäivässä arvioidaan menneen kauden toimintatapoja. Vanhempien palautetta kuullaan päivittäisissä kuulumisten vaihdoissa ja lisäksi heidän toiveitaan ja mielipiteitään kysytään esim. vasukeskustelujen yhteydessä. Lasten ääni saadaan kuuluviin sekä kysymällä palautetta suoraan lapsilta että vanhempien kautta.

Henkilöstö ja yksikön esihenkilö seuraavat lasten vasujen toteutumista.

Keväällä käydään henkilökohtaiset kehityskeskustelut ja työsuorituksen arviointi.

Asikkalassa on käytössä Valssi arviointimenetelmä. Arviointia peilataan KARVIN laatimien varhaiskasvatuksen laatuindikaattoreihin.

Lapset arvioivat toimintaa Seikkaillen Päijät-Hämeessä pelin kautta.

Huoltajat arvioivat toimintaa seudullisen varhaiskasvatuksen arvioinnin kautta.

Arvioinnin tueksi dokumentoidaan toimintaa valokuvaamalla, videoimalla ja erilaisilla arviointilomakkeilla. Saatujen tietojen perusteella kehitetään toimintaa

Ryhmiksessä on käytössä jokaisella lapsella oma vihko, johon henkilöstön havaintoja kirjataan. Asiat käsitellään lapsen vasukeskustelussa.

## TOIMINTAKAUDEN SUUNNITELLUT TAPAHTUMAT

Suomen luonnonpäivä elokuussa  
Vasuista Vauhtia – teemaviikko 31.8.–4.9. Viikon teema on leikki  
pihasiivous/ haravointi  
Liikenneturvallisuusviikko 7.–11.9.  
Ympäristöviikko  
Heijastinpäivä 1.10  
Suomalaisen kirjallisuuden päivä 10.10.  
Satupäivä 18.10.  
Liikuntatestit (Inno-norsu ja Skidireili) loka-marraskuussa  
Arkiseikkailu viikko  
Energiansäästöviikko  
Jekkujänö viikko  
Lapsen oikeuksien päivä 20.11.  
Halloween juhlat  
leivontaa joulukuussa (piparit)  
pikkujoulut lapsille  
hiihtoretki

Ystävänäpäivä  
valokuvaus keväällä  
Lintubongaus  
Kevätseuranta  
kevätretki

Muita erilaisia teemapäiviä vuoden aikana  
Seurakunnan vierailevat esitykset